

Afdeling Ondersteuning

Datum
27-04-2010

Uitgangspunten voor de Begroting 2011

Inhoudsopgave	Blz.
1.1. Algemeen	2
1.2. Autonome ontwikkelingen	3
1.3. Loon- en prijsontwikkelingen	5
1.4. Rentepercentages	6
1.5. Gemeentelijke belastingen	7
1.6. Meerjarenbegroting	9

Uitgangspunten ten behoeve van de conceptbegroting 2011 (kaders).

Om tijdig te beginnen met de begrotingsopstelling is het belangrijk dat de uitgangspunten die nodig zijn voor het opstellen van de conceptbegroting 2011 worden vastgesteld door uw college.

Op basis van deze uitgangspunten kunnen de ramingen ten behoeve van de productenraming/beheerstoelichting worden opgesteld. Op een hoger niveau leidt dat tot de ramingen voor de raadsprogramma's.

1.1. Algemeen.

De conceptbegroting 2011 wordt gebaseerd op bestaand beleid waarmee bij de begroting 2010 rekening is gehouden. Daarnaast worden de jaarrekeningcijfers 2009 geanalyseerd en wordt bekeken of deze aanleiding geven de begrotingsramingen bij te stellen.

Budgetaanpassingen afwijkend van de uitgangspunten in deze nota worden gepresenteerd bij de invulling van nieuw beleid in het activiteitenplan, in het najaar bij de begrotingsbehandeling.

De financiële situatie van onze gemeente is het laatste jaar sterk veranderd. Natuurlijk was ingeschat dat sinds het begin van de economische crisis dit ons zou gaan raken. Dat de effecten zo groot zouden zijn heeft ons en andere gemeentebesturen verrast.

De verwachting is dat Goirle de komende jaren veel minder geld van het rijk zal krijgen via het gemeentefonds.

Onduidelijk is nog om welke bedragen het gaat in de komende jaren.

Voorlopig wordt uitgegaan van een korting van 15% van onze algemene uitkering die wordt uitgesmeerd over 2012 tot en met 2016. De korting voor 2012 wordt ingerekend op € 600.000,00, jaarlijks oplopend met € 600.000,00 tot € 3.000.000,00 in 2016.

Om het hoofd te beiden aan de dalende gemeentelijke inkomsten is een bezuinigingsoperatie nodig die zijn weerga niet kent.

Omtrent de aanpak van die bezuinigingsoperatie zal u op termijn een aparte notitie worden voorgelegd.

1.2. Autonome ontwikkelingen.

Aantal inwoners / aantal woningen

Autonome ontwikkelingen werden tot nu toe in principe gecompenseerd door middel van de algemene uitkering. In toenemende mate is de laatste jaren echter sprake van het decentraliseren van rijkstaken, zonder dat daarbij alle financiële middelen worden overgeheveld. Immers, alvorens het rijk de taken overhevelt, wordt soms een efficiencykorting op voorhand toegepast.

Voor de berekening van de algemene uitkering voor 2011 zijn de gemeentefondsgegevens van de mei- en septembercirculaire 2010 onontbeerlijk. Bij de berekening van de algemene uitkering wordt rekening gehouden met de bekende aflopende suppletie- en integratie-uitkeringen.

In 2007 is er sinds lange tijd een stijging van het aantal inwoners. Dit heeft uiteraard te maken met de toename van het aantal woonruimten. Voor 2011 wordt in het kader van de berekening van de algemene uitkering een inwoneraantal van 22.900 geraamd en een aantal woonruimtes van 10.237.

Het volgende overzicht is in dit verband relevant:

	Inwoners		Woonruimten	
		verschil		verschil
Werkelijk 1.1.2004	22.578		9.245	
Werkelijk 1.1.2005	22.392	- 186	9.334	+ 89
Werkelijk 1.1.2006	22.146	- 246	9.393	+ 59
Werkelijk 1.1.2007	22.069	- 77	9.512	+119
Werkelijk 1.1.2008	22.319	+250	9.752	+240
Werkelijk 1.1.2009	22.441	+122	9.864	+112
Werkelijk 1.1.2010	22.772	+ 331		9.996
		+ 132		
Prognose 1.1.2011	22.900	+128	10.237	+241

Van de gereed komende woningen in 2010 die geprognosticeerd worden op 241 woningen is al een gedeelte bewoond per 1 januari 2010 en deze zijn dus al meegenomen in het werkelijk aantal inwoners per 1 januari 2010.

Aantal leerlingen

Ook de ontwikkeling van het aantal leerlingen in Goirle is van belang voor de hoogte van de algemene uitkering.

Ten aanzien van het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs kan worden gesteld dat dit jaarlijks vrij stabiel is. Er is veel interesse voor het Mill Hill college, maar men wenst omwille van kwaliteit en fysieke beperkingen geen grote toename van leerlingen. Voorgesteld wordt het aantal leerlingen per 01-01-2011 te prognosticeren op 1.450.

Ten aanzien van de prognose voor de leerlingen voor het speciaal onderwijs is er sprake van nieuwe ontwikkelingen. De leerlingen die thans bij SG De Keyzer staan ingeschreven (én waarop wij als gemeente bekostigd worden!) maar fysiek onderwijs volgen bij Frater van Gemertschool in Tilburg, verdwijnen bij de telling 1/10/2010 (van belang voor het schooljaar 2011/2012) van de inschrijflijst van SG De Keyzer. Thans staan o.b.v. de telling 1/10/2009 391 leerlingen ingeschreven. Dat zou betekenen, dat er ca. 60 leerlingen minder zijn. Aan de andere kant wordt de scholengemeenschap per aanvang schooljaar 2010/2011 uitgebreid met een 3e leerjaar VSO, aldus schooldirectie. Dit genereert naar verwachting weer ca. 60 leerlingen extra. Naar huidig inzicht zou dus het leerlingenaantal ad ca. **390** ook van toepassing zijn in het kalenderjaar 2011. Of een en ander bewaarheid wordt, zal bekend worden bij de werkelijke gegevens per 1-10-2010.

Uitgaan wordt van een totaal aantal leerlingen van 1.840 (1.450 + 390).

1.3.Loon- en prijsontwikkelingen.

Lonen

Uitgangspunt voor de berekening van de loonkosten voor 2011 is het salarisniveau per 01.01.2011, vermeerderd met de normale periodieke verhogingen voor 2011. Voorts wordt rekening gehouden met het besluit van het college met betrekking tot het formatieplan van de gemeentelijke organisatie.

Per 1 mei 2008 is de nieuwe organisatie van start gegaan en de staat van personeel zal dienovereenkomstig worden ingericht met de bijbehorende formatie met de daarbij behorende budgettaire consequenties.

De CAO voor de gemeenteambtenaren liep af 1 juni 2009.

De werkgevers hanteren vanaf die datum de nullijn d.w.z de salarissen zullen niet structureel stijgen en blijven op het peil van 1 juni 2009. Wel zijn de werkgevers bereid om een éénmalige uitkering van 1% uit te keren.

Voor de komende jaren wordt structureel uitgegaan van de nullijn.

De werknemers gaan uit van koopkrachtbehoud en willen een structurele stijging van de salarissen van 2,75% voor twee jaren (periode 1 juni 2009-1 juni 2011).

Voor de berekening van de salarissen 2011 wordt uitgegaan van de salarisoutput van maart 2010. Daar wordt uitgegaan van het salarispeil van vòòr juni 2009. Voor de berekening van de salariskostenstijging ten behoeve van de begroting 2011 wordt voorgesteld rekening gehouden met een stijging van 1,0 %, d.w.z. dus vanaf 1 juli 2009 tot en met 31 december 2011 (met een stijging van 0,5% is in de begroting 2010 alsmede de meerjarenbegroting rekening gehouden).

Als op basis van een afgesloten CAO toch sprake zal zijn van een hogere salariskostenstijging dan zal dat in de begroting 2011 middels een stelpost worden geraamd.

Prijzen

Ten aanzien van de kosten voor overige goederen en diensten dient rekening te worden gehouden met aantoonbare lastenstijgingen door wijziging van contracten, van gemeenschappelijke regelingen, van prijsstijgingen e.d.

Ieder jaar wordt bij de opstelling van de begroting uitgegaan van een stijging van de budgetten conform de ontwikkeling van het prijsindexcijfer. Voor contracten worden de daarin overeengekomen marges gehanteerd.

Bij het opstellen van de begroting 2010 is in eerste instantie uitgegaan van een percentage 1,5% maar om de begroting 2010 sluitend te maken is uitgegaan van het prijspeil 2010 is prijspeil 2009, derhalve 0%.

Bladnummer

7

Datum

27-04-2010

Voor wat betreft de raming in de meerjarenbegroting wordt aangesloten bij de percentages zoals vermeld in de meicirculaire. De eventuele prijsstijging wordt in principe gecompenseerd door middel van de algemene uitkering. Uitgegaan wordt van een prijsstijging van gemiddeld 1% voor 2011 (1% stijging ten opzichte van de begroting 2009).

1.4 Rentepercentages.

Bij de diverse voor de begrotingsopstelling te hanteren rentepercentages en limieten heeft de gemeente te maken met o.a. de bepalingen van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).

De gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal mag de kasgeldlimiet niet overschrijden. In het algemeen zal de gemeente tijdig overgaan tot het aantrekken van langlopende geldleningen ter consolidatie van vlottende schuld en ter financiering van nieuwe investeringen.

Tot het bedrag van de kasgeldlimiet mag de gemeentelijke huishouding worden gefinancierd met kort geld. Dit kan in de vorm van bijvoorbeeld 'rood' staan bij de Bank Nederlandse Gemeenten via de rekening-courantfaciliteit en via het opnemen van daggeldleningen en kasgeldleningen of een mix daarvan.

Voor alle transacties die niet binnen de kasgeldlimiet kunnen worden gefinancierd wordt een kapitaalmarktpercentage berekend. Dit geldt voor:

- de bespaarde rente van alle reserves en voorzieningen;
- de rente over de geactiveerde boekwaarden van de grondexploitatiecomplexen en
- de rente over het financieringstekort, voor zover dat tekort de kasgeldlimiet overschrijdt;

Momenteel is er sprake van een redelijk rentepeil. Vanwege de economisch crisis en de recessie staat het rentepeil onder druk. Voor de bepaling van het rentepercentage voor het komende jaar wordt gekeken naar de huidige rentestand van de gemiddeld rente van een 25-jarige niet aflosbare rentevaste periode,. Op dit moment wordt door de BNG daar een tarief voor gehanteerd van 4,34 %. De rentevisie van de BNG van eind maart voorspelt dat de tarieven voor het lang geld vanaf het huidige niveau licht zullen oplopen. Zoals gebruikelijk hanteren we een voorzichtigheidsmarge.

Het rentepercentage in de begroting 2010 is 5%.

Voor de begroting 2011 wordt nu voorgesteld een kapitaalmarktpercentage te hanteren van 4,75 %.

Als daar eventueel aanleiding toe is kan dit percentage eind augustus/begin september bijgesteld worden en voor de financiële consequenties zal daarvoor een stelpost in de begroting opgenomen worden.

In de tussentijdse bestuursrapportages zal zoals gebruikelijk het effect van de kapitaalmarktfluctuaties worden gezien op het budget van dat dienstjaar. In het begrotingsjaar 2011 dienen dan vervolgens de eventuele hogere rentelasten weer structureel te worden gedekt.

Bladnummer

9

Datum

27-04-2010

Een kwart procent meer of minder ramen heeft een budgettair effect van (afgerond) € 25.000,00 op de begroting. In het voorstel is rekening gehouden met een gebruikelijke voorzichtigheidsmarge.

1.5 Gemeentelijke belastingen en heffingen.

OZB

De afgelopen jaren is de onroerend zaakbelasting steeds verhoogd met een percentage vanwege enerzijds de inflatiecorrectie en anderzijds vanwege het besluit om de btw-component van de uitgaven voor riolering en afvalverwijdering die in de tarieven van het rioolrecht en de afvalstoffenheffing waren meegenomen, over te hevelen naar de opbrengst onroerende zaak belasting.

Het volgende overzicht geeft u beeld van de stijgingen:

<u>jaar</u>	<u>Stijgingspercentage OZB</u>
2007	7,7% (incl. 1,3% inflatiepercentage 4,4% vanwege compensatie btw uit rioolrecht en afvalstoffenheffing)
2008	8,0% (incl. 1,8% inflatiecorrectie en 4,2% vanwege compensatie btw uit rioolrecht en afvalstoffenheffing)
2009	8,1% (incl. 2,0% inflatiecorrectie en 4,1% vanwege compensatie btw uit rioolrecht en afvalstoffenheffing)
2010	8,1% (incl. 2,0% inflatiecorrectie en 4,1% vanwege compensatie btw uit rioolrecht en afvalstoffenheffing)

Het bestuursprogramma 2006-2010 gaat uit van het overhevelen van de volledige btw op afvalstoffenheffing en rioolrecht naar het ozb-tarief.

Dit is inmiddels in 4 tranches verwezenlijkt en vanaf 2010 is dus de gehele btw component voor riolering en afval overgeheveld naar de ozb-opbrengst.

Als gevolg van de overheveling van de btw component stijgt weliswaar de onroerend zaakbelasting, maar wordt het tarief voor rioolrecht gematigd c.q. kan het tarief voor de afvalstoffenheffing mogelijk verlaagd worden.

Voor 2011 wordt uitgegaan van een stijging van de ozb als gevolg van het inflatiepercentage.

Conform bestaand beleid wordt voor het begrotingsjaar 2011 het te verwachten prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie gehanteerd voor de periode 1 mei 2009 – 1 mei 2010.

Overige belastingen en heffingen

Voor de afvalstoffenheffing, het rioolrecht en de hondenbelasting wordt uitgegaan van kostendeckende tarieven.

Voor het rioolrecht en de afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van de netto-kosten voor het product afval en riolering. De BTW-component van het rioolrecht en de

Bladnummer
11

Datum
27-04-2010

afvalstoffenheffing is vanaf 2010 in zijn geheel verdisconteerd in de opbrengst van de onroerende zaak belasting.

Inmiddels is het v-GRP (verbreed gemeentelijke rioleringsplan) vastgesteld in de gemeenteraad van 15 december 2009. Uitgangspunt dient te zijn kostendekkende tarieven.

Bij het raadsbesluit van 15 december 2009 is besloten om het college op te dragen om uitvoering te geven aan het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Gemeente Goirle 2010-2014 en daartoe de rioolheffing kostendekkend te laten zijn door, op basis van het alternatieve kostendekkingsplan, de rioolheffing in 2010 te verhogen met 12,5%.

De raad heeft deze stijging voor 2010 neerwaarts bijgesteld naar 10%.

Voorts heeft de gemeenteraad besloten in de jaren 2011 tot en met 2014 de rioolheffing te verhogen met 8,5% per jaar, jaarlijks definitief te bepalen op basis van de evaluatie en rapportage van het kostenverloop van het rioolbeheer in het voorafgaande jaar.

1.6 Meerjarenbegroting

Onderstaand de actuele stand zaken met betrekking tot de begroting 2011 en volgende jaren.

Meerjarenbegroting	2010	2011	2012	2013
Uitkomst MJB na beleidsintensiveringen	20.614	-243.488	-451.781	-605.804
<u>Reeds vastgestelde maatregelen :</u>				
invoeren parkeerbelasting		110.000	110.000	110.000
wegvallen expl. tekort Frankenhal		65.000	65.000	65.000
Uitkomst begroting	20.614	-68.488	-276.781	-430.804
Effect septembercirculaire 2009	35.778	99.982	139.016	156.889
Sub-totaal	56.392	31.494	-137.765	-273.915
Behandeling begroting in de gemeenteraad november 2009 :				
terugdraaien bez. minimabeleid	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
terugdraaien bez. rekenkamer	-16.100	-16.100	-16.100	-16.100
Uitkomst MJB	25.292	394	-168.865	-305.015
<u>Nadere ontwikkelingen</u>				
1* invoeren parkeerbelasting niet haalbaar in 2011	0	-110.000	0	0
1* bezuiniging op subsidies gelet op herijking subsidiebeleid niet haalbaar in 2011	0	-37.500	0	0
* verlaging van de rente van 5% naar 4,75%		25.000	25.000	25.000
* lagere lasten vervoerskosten wmo	140.000	140.000	140.000	140.000
2* loslaten inrekening rentebaten	0	0	-450.000	-450.000

	2010	2011	2012	2013
3* korting alg. uitkering met 1/6 deel	0	0	-600.000	-1.200.000
* uitkomst analyse resultaat jaarrekening 2009	p .m.	p.m.	p.m.	p.m.
Bijgestelde meerjarenbegroting	165.292	17.894	-1.053.865	-1.790.015

Ad 1)

In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met het invoeren van parkeerbelasting die vanaf 2011 structureel een voordeel dient op te leveren van € 110.000,00.

Het streven is om de raad in het najaar van 2010 een beleidskeuze voor te leggen. Vervolgens is er nog enige tijd (naar verwachting minimaal een half jaar) benodigd voor de daadwerkelijke implementatie van het parkeerbeleid, variërend van het opstellen van verordeningen, tot de organisatie van administratie en toezicht, tot het uitvoeren op straat. Een en ander leidt ertoe dat gefiscaliseerd parkeren waarschijnlijk pas in de zomer van 2011 een feit is zodat het ingerekend voordeel voor 2011 vooralsnog niet wordt ingerekend.

Voorts is de verdere invulling van de bezuiniging op subsidies van € 37.500,00 niet haalbaar in 2011 omdat op korte termijn wordt gestart met de herijking van het subsidiebeleid.

Ad 2)

In de begroting is structureel rekening gehouden met een inrekening van de rentebaten van € 450.000,00.

Deze heeft betrekking op de inrekening van de rentebaten van de algemene reserve grondexploitatie voor € 250.000,00.

Gelet op de onder druk staande exploitatie van de uitbreidingsplannen, waarbij het niet ondenkbaar is dat ook de algemene reserve grondexploitatie aangesproken dient te worden, is het voorstel om de structurele bijdrage aan de algemene dienst vanuit de grondexploitatie achterwege te laten.

De andere € 200.000,00 heeft betrekking op de bespaarde rente van de overige reserves en voorzieningen waarvan een gedeelte structureel wordt ingerekend en een gedeelte incidenteel wordt ingerekend en toegevoegd aan de awr ter dekking van eenmalige uitgaven.

Om de awr te versterken is het voorstel om geen bespaarde rente meer structureel in te rekenen.

Voor de jaarschijf 2011 wordt de rentebate ad € 450.000,00 nog ingerekend en het voorstel is om vanaf 2012 die rentebate niet meer in te rekenen.

Ad 3)

De financiële situatie van onze gemeente is het laatste jaar sterk veranderd. Natuurlijk was ingeschat dat sinds het begin van de economische crisis ons dat zou gaan raken. Dat de effecten zo groot zouden zijn heeft ons en andere gemeentebesturen verrast.

De verwachting is dat Goirle de komende jaren veel minder geld van het rijk zal krijgen via het gemeentefonds.

Onduidelijk is nog om welke bedragen het gaat in de komende jaren.

Voorlopig wordt uitgegaan van een korting van 15% van onze algemene uitkering die wordt uitgesmeerd over 2012 tot en met 2016. De korting voor 2012 wordt ingerekend op € 600.000,00, jaarlijks oplopend met € 600.000,00 tot € 3.000.000,00 in 2016.

De begroting 2011 sluit nu met een positief saldo van afgerond **€ 18.000,00**.